

**ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА.
ИНИЦИАТИВА И ОСНОВАНИЯ**

НОРМАТИВНА УРЕДБА

чл. 133 от ДОПК

I. ИНИЦИАТИВА

Изменението на задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски е особено и извънредно по своя правен характер административно производство по възобновяване на приключили с необжалвани по съдебен ред и влезли в сила административни актове по производства за установяване на публични задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски. По своята същност това производство представлява юридически способ за преразглеждане и пререшаване на въпрос, решен с влязъл в сила ревизионен акт /чл. 133, ал. 1 от ДОПК/.

II. УСЛОВИЯ ЗА ДОПУСТИМОСТ

1. наличие на публично задължение – за данъци или задължителни осигурителни вноски;

2. задължението да е определено с влязъл в сила ревизионен акт, който не е бил обжалван по съдебен ред, т.е. недопустимо е изменение на публични задължения, определени с ревизионен акт, чиято законосъобразност е потвърдена с решение на съд. В тези случаи се прилага особеното производство за изменение на влязло в сила съдебно решение;

3. наличие на предвидено в кодекса основание за изменение /чл. 133, ал. 2 от ДОПК/.

Посочването само на основание не е достатъчно, необходими са доказателства за обосноваване наличието на съответното правно основание.

Разпоредбите на чл. 133-134 от ДОПК ограничават прилагането на процедурата само по отношение на ревизионните актове. Извън обхвата остават декларациите, с които лицата сами изчисляват основата на дължимия данък/задължителни осигурителни вноски, актовете за установяване на задължения по реда на чл. 106 от ДОПК, както и актовете за прихващане и

ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА. ИНИЦИАТИВА И ОСНОВАНИЯ

възстановяване на недължимо платени или събрани суми за данъци, задължителни осигурителни вноски и глоби.

Задължението, определено с влязъл в сила ревизионен акт може да бъде изменено по инициатива на органа по приходите или ревизираното лице.

Следователно производството може да започне както служебно, така и по молба на ревизираното лице.

II. ОСНОВАНИЯ

Съгласно чл. 133, ал. 2 от ДОПК задължение за данъци и задължителни осигурителни вноски се изменя на следните основания:

1. Когато се открият нови обстоятелства или нови писмени доказателства от съществено значение за установяване на задълженията за данъци или задължителни осигурителни вноски, които не са могли да бъдат известни на лицето, съответно органа, издал ревизионния акт, до:

- а) издаване на ревизионния акт, когато актът не е бил обжалван;
- б) влизането в сила на ревизионния акт, когато актът е бил обжалван;

За осъществяване на състава е необходимо кумулативното наличие на следните предпоставки:

- открити нови обстоятелства или нови писмени доказателства
- същите да са от съществено значение за установяването на задълженията
- обстоятелствата и фактите да не са могли да бъдат известни на лицето или органа, издал ревизионния акт до издаването, респ. влизането в сила на ревизионния акт, който се изменя.

Обстоятелствата и доказателствата следва да не са могли да бъдат известни и то по причини, независещи от органите по приходите и ревизираните лица. Непълнотата на фактическия и доказателствен материал, която се разкрива след като акта е влязъл в сила не трябва да се дължи на процесуално нарушение на органа или небрежност на някоя от

**ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА.
ИНИЦИАТИВА И ОСНОВАНИЯ**

страните, а на **невиновна обективна невъзможност** да се разкрие истината по време на висящността на ревизионното производство. Обстоятелствата и удостоверяващите ги доказателства трябва да са от съществено значение за определяне на задълженията. Новите обстоятелства и писмени доказателства следва да са такива, които взети предвид ще наложат различно решаване на въпроса.

Разпоредбата на чл. 133, ал. 2, т. 1 от ДОПК не се прилага относно факти и обстоятелства, за които е налице споразумение по чл. 154 от кодекса./виж Фиш III.П.3. „Споразумение относно доказателствата”/.

Указанията на Изпълнителния директор на НАП нито могат да се приравняват на основанията по чл. 133, ал. 2, т. 1 от ДОПК, нито са изрично включени в изчерпателното изброяване на цитираната разпоредба. Промяна в нормативната уредба също не е основание по чл. 133, ал. 2, т. 1 от ДОПК.

2. Когато по надлежния съдебен ред се установи невярност на писмените обяснения на трети лица, на заключението на експерти, на писмените декларации, въз основа на които е установено задължението за данъци или задължителни осигурителни вноски, или се установи престъпно действие на ревизираното лице, на негов представител, на орган по приходите, участвал в установяването на данъците или задължителните осигурителни вноски или разглеждал жалбата срещу ревизионния акт;

Не е достатъчно да се твърди, че е налице някой от посочените случаи, нито е достатъчно да е започнато производство. Необходимо е неверността на обяснението /заключение, декларация/ или престъпното деяние да е установено по надлежния ред, както и съответния случай да е обусловил съдържанието на ревизионния акт.

3. Когато установяването на задължението е основано на документ, който е признат за неистински, с невярно съдържание или подправен по надлежния съдебен ред;

Съставът включва установено наличие на послужил за определяне на задължение документ, който със съдебно решение е признат за неистински, с невярно съдържание или подправен. Документите са неистински, когато са неавтентични, или неверни. Критерият за

ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА. ИНИЦИАТИВА И ОСНОВАНИЯ

автентичността на документа е авторството, а за верността – съответствието между свидетелстващия документ и удостовереното с него.

4. Когато установяването на задължението е основано на акт на съд или на друго държавно учреждение, който впоследствие е бил отменен;

Това са случаите, когато ревизионния акт е бил обусловен от задължителната сила на съдебен акт или на административен акт, който впоследствие е отменен.

5. Когато за същите задължения, за същия период и по отношение на същото задължено лице е издаден друг влязъл в сила ревизионен акт, който му противоречи.

Противоречието между ревизионните актове трябва да е относно установените публични задължения, а не между мотивите, съдържащи се в тях.

II. ПОПРАВКА НА ОЧЕВИДНА ФАКТИЧЕСКА ГРЕШКА

В разпоредбата на чл. 133, ал. 3 от ДОПК е предвиден ред за поправка на очевидна фактическа грешка в издаден ревизионен акт.

Очевидна фактическа грешка е всяко несъответствие между формираната воля на органа по приходи и нейното външно обективизиране в писмения текст на ревизионния акт.

Такива грешки могат да са:

- очевидно несъответствие между мотивите и диспозитива на акта;
- погрешно изписване наименованието на задълженото лице, адреса за кореспонденция и др.;
- погрешно изписване номера на ревизионния акт;
- погрешно посочване размера на суми;
- погрешно пресмятане на суми по публични задължения и др.

Не представлява очевидна фактическа грешка и не могат да бъдат поправени грешките, които органът по приходи е допуснал при формиране на своята воля. Не е допустимо чрез искане за поправка на очевидна фактическа грешка да се замести формираната воля на административния орган или да бъде отстранен пропуск да се вземе

**ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА.
ИНИЦИАТИВА И ОСНОВАНИЯ**

предвид даден факт или доказателство или бъде поправена погрешната преценка на факти или доказателства.

Поправка на явна фактическа грешка може да се извърши по инициативата на органа по приходите или по молба на заинтересованото лице. В този случай се издава ревизионен акт за поправка, без да са необходими заповед за възлагане на ревизия и ревизионен доклад. Ревизионният акт за поправката се обжалва едновременно с поправения ревизионен акт или самостоятелно.

Когато органът по приходите при извършената проверка за наличие на очевидна фактическа грешка прецени, че такава не е налице се произнася с мотивирано Решение за отказ за поправка на ревизионен акт. Във връзка с чл. 144, ал. 1 от ДОПК решението за отказ може да се обжалва едновременно с ревизионния акт или самостоятелно.

Предвиденият в чл. 133, ал. 3 от ДОПК ред за поправка е приложим за издадените ревизионни актове. Ред за поправка на останалите индивидуални административни актове, издавани от органите по приходи не е регламентиран. Ето защо и предвид разпоредбата на §2 от ДОПК следва да бъдат приложени разпоредбите на Административнопроцесуалния кодекс(АПК). Съгласно чл. 62, ал. 2 от АПК очевидни фактически грешки, допуснати в административния акт, се поправят от органа, който го е издал, и след изтичане на срока за обжалване. За поправката на очевидни фактически грешки се съобщава на заинтересованите лица. Актът за поправка не е самостоятелен индивидуален административен акт и не може да съществува самостоятелно в правния мир, а винаги съвместно с основния акт. Така че самостоятелното обжалване, в случая дава допълнителна защита на заинтересованите лица, но не може да подменя реда за обжалване на съответния акт, поради което актът за поправка на административен акт се обжалва по реда, предвиден за обжалване на съответния акт, който се поправя.

[Обратно към съдържанието на наръчника.](#)